
Klachtennummer:	K21.003
Datum uitspraak:	22 november 2021
Datum publicatie:	22 november 2021
Instantie:	Keuringsraad
Onderwerp:	Publieksreclame
Oordeel:	Klacht ingetrokken
Relevante artikelen:	5.2.1.1, onderdeel a

K21.003 CGR/PFIZER

De CGR heeft meldingen ontvangen over een mogelijke overtreding van de regels inzake geneesmiddelenreclame door Pfizer Nederland. De meldingen betreffen uitingen van de heer Kaptein namens Pfizer Nederland in het NOS Journaal van vrijdag 5 november 2021, 20:00 uur en in RTL Nieuws van 5 november 2021, 19:30 uur met betrekking tot het nog niet geregistreerde middel Paxlovid.

Feiten

Pfizer Inc. (gevestigd in de Verenigde Staten) heeft op 5 november 2021 een persbericht doen uitgaan getiteld : *'Pfizer's novel COVID-19 oral antiviral treatment candidate reduced risk of hospitalization or death by 89% in interim analysis of phase 2/3 Epic-HR study*
Op 5 november 2021 zijn in de navolgende uitzendingen door de heer Kaptein namens Pfizer Nederland de volgende uitspraken gedaan:

In het Journaal van 20.00 uur:

"Vandaag hebben we de tussentijdse resultaten van onze coronapil bekend kunnen maken en daaruit blijkt dat de groep die werd behandeld met deze pil, een 89% kleinere kans had om te worden opgenomen in het ziekenhuis."

"Het is met name geschikt voor die mensen die geïnfecteerd raken met het coronavirus en die moeten dan 1 tot 3 dagen nadat zij de eerste symptomen krijgen ook starten met dit geneesmiddel."

Op de vraag of je dan het vaccin niet hoeft te nemen:

"Nee, dat zou ik niet aanraden, voorkomen is beter dan genezen en het duurt echt ook nog even, als de EMA dit al accordeert, er zijn toestemming aan geeft dat we dit mogen distribueren, en dan duurt het echt nog wel een tijdje voordat het echt in Nederland is en we het in grote hoeveelheden beschikbaar kunnen maken."

In het RTL Nieuws van 19.30 u:

"9 van de 10 mensen hoefden niet te worden opgenomen in het ziekenhuis ondanks het feit dat zij een hoog-risico patiënt waren."

Verweer Pfizer

Pfizer is van mening dat de uitingen informatie betreffen over de mogelijkheid de COVID-pandemie onder controle te krijgen. De uitingen zijn volgens Pfizer gebalanceerd en genuanceerd gebracht, met aandacht voor zowel de pandemie, als voor de verschillende

manieren waarop met zich tegen COVID kan beschermen. Er wordt door Pfizer geen productnaam genoemd en de uiting bevat geen aanprijzende claims, aldus Pfizer.

Pfizer Nederland heeft geen persbericht uitgebracht en heeft het Amerikaanse persbericht ook niet op haar Nederlandse website geplaatst. Het Amerikaanse persbericht heeft geresulteerd in verschillende verzoeken aan Pfizer Nederland tot interviews. Conform haar beleid heeft Pfizer Nederland de meeste verzoeken afgewezen. Zij is ingegaan op het verzoek van het NOS Journaal en dat van RTL Nieuws. Pfizer geeft aan zich er verantwoordelijk voor te voelen dat berichten feitelijk correct zijn, daarom is aan deze 2 journaals meegewerkt. Het Journaal en RTL nieuws zijn bij uitstek kanalen waar, op onafhankelijke en gebalanceerde wijze, nieuws wordt verschaft en dus informatie wordt gedeeld en geen reclame wordt gemaakt.

Pfizer stelt dat het enkele feit dat Pfizer is ingegaan op een informatieverzoek van gerenommeerde media, en daarmee onderdeel is geworden van dit nieuwsitem van diezelfde media, niet maakt dat Pfizer daarmee verantwoordelijk wordt voor het gehele nieuwsitem. Door de keuze van het medium (NOS Journaal/RTL nieuws) is reeds uitgesloten dat sprake kan zijn van een aanprijzend karakter. In de huidige werkelijkheid (er is een wereldwijde pandemie gaande en de besmettings-, ziekenhuisopnames-, sterftcijfers lopen weer op) hebben beide programma's niet anders gedaan dan de uitslagen van het onderzoek op begrijpelijke wijze inzichtelijk te maken voor hun publiek.

Oordeel van de Keuringsraad

De Keuringsraad is van oordeel dat Pfizer de Gedragscode heeft overtreden. De uitingen betreffen reclame voor het niet geregistreerde geneesmiddel Paxlovid en zijn in strijd met artikel 5.2.1.1, onderdeel a, van de Gedragscode.

Het middel Paxlovid is niet in Nederland geregistreerd.

Pfizer Inc. heeft een persbericht op haar eigen website gepubliceerd. Dit persbericht – zolang dit niet is gericht op de Nederlandse markt c.q. consument – en dus niet gedeeld door Pfizer Nederland, valt buiten de reikwijdte van de Gedragscode.

Het persbericht is echter door de heer Kaptein gedeeld via LinkedIn en daarmee in de Nederlandse markt gebracht. Pfizer heeft aangegeven dat dit bericht inmiddels weer is ingetrokken.

Feit is dat het persbericht is opgepikt door de Nederlandse media. Het persbericht als zodanig zou – indien het op de Nederlandse markt zou zijn gericht - als reclame worden aangemerkt. Het persbericht heeft een aanprijzend karakter. De merknaam van het niet-geregistreerde geneesmiddel wordt veelvuldig en in hoofdletters genoemd, de kop *'Pfizer's novel COVID-19 oral antiviral treatment candidate reduced risk of hospitalization or death by 89% in interim analysis of phase 2/3 Epic-HR study'* is aanprijzend en het persbericht maakt veelvuldig gebruik van superlatieven ('significance is high', 'has the potential to save lives' etc) om bepaalde resultaten uit te lichten en te benadrukken. Pfizer Nederland is op door het NOS Journaal en RTL Nederland op de hoogte gebracht van het feit dat beide media het persbericht in het nieuws wilde behandelen. Daarmee is het de verantwoordelijkheid van Pfizer Nederland haar invloed uit te oefenen om de verspreiding van de promotionele inhoud proberen te voorkomen (zie in dit verband CGR-zaak K02.012 Eli Lilly/Janssen-Cilag).

Door zelf actief een rol te spelen in de betreffende nieuwsitems en in die nieuwsitems de conclusies van de studies te benadrukken en daarenboven ook nog iets te melden over

distributie en prijsstelling, terwijl het product niet geregistreerd is en nog niet ter beoordeling bij de EMA is ingediend, vestigt Pfizer Nederland aandacht op het bericht en wordt daarmee mede verantwoordelijk voor het geheel van de gewraakte uitingen. De context van uitingen gedaan door de heer Kaptein in een uitzending waarvan van te voren duidelijk was dat de aanleiding het aanprijzende persbericht betrof van Pfizer Inc., maakt dat geen sprake is van louter informatie betreffende gezondheid of ziekte bij de mens.

De omstandigheid dat sprake is van een wereldwijde pandemie doet niet aan deze conclusie af. De enige uitzondering op het verbod op publieksreclame voor receptgeneesmiddelen betreft artikel 90 Geneesmiddelenwet (GNW). Ingevolge artikel 90 GNW geldt het verbod op publieksreclame niet voor publieksreclame ter bevordering van deelname aan een Rijksvaccinatieprogramma.

Uitingen over vaccinaties in het kader van de COVID-pandemie dienen dan ook in dit kader te worden beoordeeld. Onderhavige uitingen betreffen niet de vaccinaties en deze uitingen vallen daarmee buiten deze uitzondering.

Pfizer heeft de geconstateerde tekortkoming hersteld door zowel het NOS Journaal als het RTL Nieuws te berichten dat de uitingen in hun uitzendingen door de Keuringsraad zijn aangemerkt als reclame voor het niet-geregistreerde geneesmiddel Paxlovid en daarmee in strijd zijn met artikel 5.2.1.1, onderdeel a, van de Gedragscode. Een kopie van deze berichten zijn door het Secretariaat ontvangen.

Gezien het bovenstaande is besloten de klacht af te doen met een publicatie van de feiten en de kosten die de Keuringsraad volgens de tarievenlijst van de CGR (ad € 3.000,-) daarvoor in rekening brengt.